De Jezuïtenpest

Unknown

2

DE

Men heeft Quarantaines en Cordons tegen de pest, men weet politieke vlugtelingen op eene voortreffelijke wijze te verwijderen, ja zelfs tegen eenen zak koopwaren, waarvan de tol niet betaald is, verdedigt men de grenzen door eene welgewapende tollenaarsbende,-. nalatig is men alleen jegens de *Jezuïtenpest !* Hier heen en daar heen wordt zij gebragt, en geheele landen zijn van deze vreeselijke peststof ontstoken, alvorens er nog aan gedacht wordt, of dat er spraak van is. Ja in eenige landen is de verblinding volkomen, en de pest wordt daar om zoo te zeggen in het land gelokt, want zij kan en zal niet wegblijven, waar men kerken en collegiën voor de Jezuïten bouwt, waar men hen rijke prebendes verzekert - en hen zelfs met orde-teekenen behangt !

Geeft aan de Jezuïten alleen Collegiën, Lycéen, Athenaeums, enz. opdat zij daar regt gemakkelijk het pestvergif van hunne grondstelsels aan de jeugd kunnen inënten - geeft hun alleen kerken, omdat zij wangeloof en laauwe zedenlessen kunnen preken voor het gewillig luisterende volk , want wangeloof is op verre na

gemakkelijker dan verstand, onzedig is gemakkelijker dan zedig te leven. - Laat aan hen de biechtstoelen over, opdat zij meester van uwe geheimste gedachten worden, en dat zij er nut uit kunnen trekken tot uw bederf, maar *ad majorem Dei gloriam t* Laat de biechtstoelen aan hen over, opdat zij uwe vrouwen kunnen verleiden en ontucht bedrijven met uwe zonen en dochteren - geeft hun ook geld, opdat ook dit magtige wapen hun niet ontbreke bij de uitvoering van hunne duivelachtige plannen; behangt hen met ordeteekenen, vleit hen, knielt neder voor hen, want het is niet de Verlosser, maar zij, de Jezuïten, «die de zonden der wereld dragen» : alleen uit ontferming. - - - - Doet dit alles, doet nog meer, nog veel meer, maar verwondert u niet noch trekt verbaasde schaapsgezigten, wanneer gij de vernielende uitwerkselen van het Jezuïtenpestvergif in het organismus van het geheele moderne staats- en volksleven, ontwaart, wanneer de pestbuilen hier of daar opengaan, en geheele landen met haren stank vervuld worden ! fo: Wij zullen hier eene korte geschiedenis van den vooruitgang der Jezuïtenpest, sedert hare openlijke woeste uitbarsting in het jaar 1814 opstellen. Misschien maakt dit zuivere tafereel, dat wij ons genoodzaakt zien, hier te onthullen, eenigen indruk. Misschien jaagt het de regeringen en onderdanen op uit hunne sluimering. Misschien rukt het de banden van de oogen van diegenen, die voor de Jezuïten verblind zijn. Misschien ook niet; wie kan het weten ? maar dan hebben wij onzen pligt gedaan en wij wasschen onze handen in onschuld. Onze eeuw, zoo hoogmoedig op den vooruitgang, de spoorwegen, uitvindingen en wisselruiterijen enz. pogchende, is veel eenvoudiger en stommer dan de verledene. De achttiende eeuw heeft ten minste eene glorierijke poging durven ondernemen, om de social-politiek-morele pest der Jezuïten te onderdrukken. De negentiende eeuw had door eene moedige standvastigheid misschien geheel en al meester van deze vreeselijke epidemie kunnen worden - in plaats daarvan, - helaas ! het is om zich dood te lagchen of - dood te schieten ! - herstelt zij de Jezuïtenorde weder, voedt haar op, vleit en streelt haar om - nu, waarom dan ? ik zal het ulieden verhalen : om geene andere reden, dan om door middel van de beroemde orde de *revolutie* te bestrijden. Kostelijk is het, men ent zich de pest in om de koorts kwijt te raken. *«Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdin !"* In de achttiende eeuw had de geheele Katholyke ik zeg de geheele Katholyke - Christenwereld het heillooze drijven der Jezuïten, de ontzettende gevolgen der satanieke werkzaamheid van die hoogberoemde orde doorschouwt ; eenstemmig verbande zij haar door een beslissend vonnis en hierin handelde zij loffelijk en wel, want de doodelijke uitwerkselen van het Jezuïtenvergif waren bewezen in alle staten; algemeen begreep men de absolute destrutive tendentie van het heilige instituut en de achttiende eeuw had mannen, die verlicht en moedig, de wenschen der volkeren in woorden kleedden en woorden met daden deden

gepaard gaan. *Portugal 1* x

had één PoMBAL, *Spanje* een ARANDA, *Frankrijk* een CHOISEUL, zelfs de Roomsche Kerk had een GANGANELLI, maar wat het verwonderlijkste was, de Duitschers hadden een JosEPH II. Van alle kanten werd toen de Pauselijke stoel, dien CLEMENS XIII innam, om de ontbinding van de orde aangesproken. Wel is waar verdedigde deze Paus door banvloeken en bullen, zoo" lang als het maar mogelijk was, zijne geliefkoosde zonen, de Jezuïten, maar men kan zich daaruit al eene voorstelling van den ernst maken, met welken het Katholyke Christendom de ontbinding der Loyoliten eischte, zelfs deze Paus, die niets anders dan een afhangeling van den generaal der orde LoRENzo Ricci was, moest inwilligen. Want daar *Frankrijk* de graafschappen *Avignon* en *Venaissin, Napels* de vorstendommen *Benevento* en *Pontecorvo* introkken, toen *Portugal* hen de echt-dispensatiën terughield, toen beriep CLEMENS XIII uit wanhoop op den 5den Februarij 1769 een consistorium, dat over het bestaan of nietbestaan van de Jezuïtenorde moest beslissen. De Jezuïten konden de beslissing van dit consistorium reeds vooruit weten en, - in den nacht van den 2den Februarij 1769 stierf CLEMENS XIII aan eene apoplexie !! Wie het gelooft, zal zalig worden ! De Jezuïten hadden tijd gewonnen, maar het was alleen eene galgenschorsing, want de Jezuïtenkweekeling CLEMENS XIII werd door den moedigen welwillenden GANGANELLI als CLEMENS XIV opgevolgd, Deze eindelijk waagde de magtige orde behoorlijk te ontbinden. Op den 21 Julij 1775 kwam de beroemde

schers hadden een' JOSEPH II. Van alle kanten werd toen de Pauselijke stoel, dien CLEMENS XIII innam, om de ontbinding van de orde aangesproken. Wel is waar verdedigde deze Paus door banvloeken en bullen, zoo-lang als het maar mogelijk was, zijne geliefkoosde zonen, de Jezuïten, maar men kan zich daaruit al eene voorstelling van den ernst maken, met welken het Katholyke Christendom de ontbinding der Loyoliten eischte, zelfs deze Paus, die niets anders dan een afhangeling van den generaal der orde LORENZO RICCI was, moest inwilligen. Want daar *Frankrijk* de graafschappen *Avignon* en *Venaissin, Napels* de vorstendommen *Benevento* en *Pontecorvo* introkken, toen *Portugal* hen de echt-dispensatiën terughield, toen beriep CLEMENS XIII uit wanhoop op den 5den Februarij 1769 een consistorium, dat over het bestaan of nietbestaan van de Jezuïtenorde moest beslissen.

De Jezuïten konden de beslissing van dit consistorium reeds vooruit weten en, — in den nacht van den 2den Februarij 1769 stierf CLEMENS XIII aan eene apoplexie !!

Wie het gelooft, zal zalig worden!

De Jezuïten hadden tijd gewonnen, maar het

ontbindingsbul : *« Dominus ac redemptor noster !”* en den 22 December 1774, was CLEMENS XIV een lijk. Hij stierf niet gelijk zijn voorganger aan eene beroerte, maar zoo als algemeen bekend is aan vergif, en de ontzettendste en meest schaamtelooze lasteringen door de Jezuïten verspreid, bezoedelden de herinnering aan eenen Paus, die moed had gehad om regt en verstandig te zijn: Kardinaal BRACHI, die nu als Pius VI op den stoel PETRI steeg, was een zeer verstandig en waarachtig vroom man. De Jezuïten en hunne vrienden drongen bij hem te vergeefs op de herstelling hunner orde aan, Hij herstelde dezelve niet, in plaats daarvan beval hij het lezen des bijbels aan. In de achttiende eeuw beval een Paus het Bijbellezen als heilverspreidende aan, in de negentiende eeuw verdoemd het de Paus als doodzonde, als een misdadige aanval, - is dat vooruitgang!!! De heilige orde was nu ontbonden, men zond scheeps ladingen van Jezuïten naar de Kerkelijke staat, *(Spanje* eens 7,000 man te gelijk) en men gedroeg zich niet zachtaardig, maar dikwijls zeer hardvochtig bij hunne ontbinding. Hadden de vorsten en volken nu werkelijk het regt om zich zoo gestreng tegen de orde te gedragen? Gewis, wat konden zij, afgezien van alles, wat reeds gebeurd was, wat konden zij, van eene inrigting verwachten, die blasphemie door twee autoriteiten leerde, kerkenroof door vijf, onkuischheid, echtbreuk en pederastie door zeventien, vervalsching, mijneed door megen en twintig, moord door zes en dertig, koningsmoord door vijf en zeventig !!!

Paus, die moed had gehad om regt en verstandig te zijn!

Kardinaal BRACHI, die nu als PIUS VI op den stoel PETRI steeg, was een zeer verstandig en waarachtig vroom man. De Jezuïten en hunne vrienden drongen bij hem te vergeefs op de herstelling hunner orde aan. Hij herstelde dezelve niet; in plaats daarvan beval hij het lezen des bijbels aan.

In de achttiende eeuw beval een Paus het Bijbellezen als heilverspreidende aan, in de negentiende eeuw verdoemd het de Paus als doodzonde, als een misdadige aanval, — is dat vooruitgang!!!

De heilige orde was nu ontbonden; men zond scheeps ladingen van Jezuïten naar de Kerkelijke staat, (*Spanje* eens 7,000 man te gelijk) en men gedroeg zich niet zachtaardig, maar dikwijls zeer hardvochtig bij hunne ontbinding.

Hadden de vorsten en volken nu werkelijk het regt om zich zoo gestreng tegen de orde te gedragen?

Gewis, wat konden zij, afgezien van alles, wat reeds gebeurd was, wat konden zij, van eene inrigting verwachten, die blasphemie door twee autoriteiten leerde, kerkenroof door vijf, onkuischheid, echtbreuk en pederastie door zeventien, vervalsching, mijneed door negen en twintig, moord door zes en dertig, koningsmoord door vijf en zeventig !!!

Wat konden zij van eene orde hopen, wier generaal iedere hervorming met het grootsche « *sint ut sunt, aut non sint,* » weigerde, die den Paus dem raad gaf den koning van *Spanje* af te zetten, en den

biechtvaderen aanried ontucht met rijke weduwen te drijven om van haar te erven ? De orde was dus ontbonden, maar dit was alleen een loffelijk begin, want de Jezuïten bleven en werkten in het verborgen, onder hunne meerderen, juist zoo gevaarlijk als vroeger. , ' Dit konden zij des te gemakkelijker, daar ongelukkigerwijze de ontbinding niet algemeen bewerkstelligd werd en in *Rusland* de orde in het openbaar konde blijven bestaan. Daar koos men een generaal, van daar ontvingen de Jezuïten zijne bevelen, van daar leidden zij hunne operatiën, tot hooger eer van God en tot het verderf der menschen, daarheen vlugtten de vervolgde Jezuïten. Driemaal hoezee! voor *Rusland,* omdat het ons de Jezuïtenorde, de Jezuïtenpest zoo vriendelijk heeft bewaard van 1775 tot 181 4 ! Hoezee! ! ! n Zoo raakte Europa de vrucht van deszelfs bemoeijingen kwijt, ja deze ontbinding veroorzaakte het haast meer schade als zij nut aanbragt, want ten eenemale konde men zich niet meer voor de Jezuïten beschermen, omdat ze geen ordeskleed meer droegen, en dan werd men zorgeloos; men vergat alle voorzigtigheid ten aanzien dezer schildknapen der hel, men sloeg er geen acht op, dat de Ex-Jezuïten te *Beijeren* b. v. zich van de gewigtigste kerk- en schoolambten bemagtigden, vanwaar zij nu zonder argwaan het vergif van hunne helsche zedeleer konden verspreiden. Onder de voortdurende pogingen der Jezuïten, om hunne orde ook maar het uiterlijke weder te herstellen, ontstond de Fransche staatsomwenteling. De heilige Vaderen hebben nooit eene gebeurtenis laten voorbijgaan, zonder daaruit naar hunnen zin nut te trekken, maar uit geen eene gebeurtenis hebben

zij ooit zoo veel voordeel getrokken als uit de Fransche staatsomwenteling.

Lodewus XVI nam de constitutie aan ! « *Zie,* » zeiden de Jezuiten tot den absoluten monarch, » *onze orde zou de volkeren in toom gehouden, en uw onmiddellijk van God afstammend geweld beschermd hebben te* Hiernaar luisterden de absolute beheerschers gaarne en onthielden het. Adellijken en priesters verloren hunne privilegiën, titels en goederen!

« *Wij zouden ze voor u hebben behouden !»* stelden de Jezuïten op, adellijken en priesters hoorden dit en vergaten het niet ! Het schrikbewind begon; met nietswaardige smaadredenen met ellendige lasteringen bevlekte men de herinnering aan eene koningin, eene dame, die men vermoordde, het bloed stortte in stroomen ; verstandigen v beefden; schrik en honger heerschten op de plaats der beloofde vrijheid ! Een schreeuw des afschuws over de verbasterde revolutie klonk door geheel Europa, zelfs de gloeijendste verdedigers des vooruitgangs keerden hunne blikken met ontzetting terug.

« *Wij zouden den koningsmoord hebben belet!»* zeiden de Jezuïten tot de vorsten.

«Ziet daar de straf des hemels voor de ontbinding van onze heilige orde !" zeiden zij tot de vromen. «Wij zouden de revolutie binnen de palen des verstands hebben gehouden!" fluisterden zij de vrijheidsvrienden toe. Nu begon de schitterende sabelheerschappij van den grooten Keizer, den kleinen Korporaal; Koningen werden aangesteld en afgezet, en de volkeren met voeten getrapt. - «Dat zijn de gevolgen der revolutie, die wij zouden verhinderd hebben!" spraken de Jezuïten met zalving. De gevangen Paus, de onttroonde vorsten, de vermederde koningen, de tot slaven gemaakte en van alle regten beroofde volken, allen, allen hoorden altoos en steeds op nieuw deze spreuken der Jezuïten. Wat men gestadig hoort herhalen, gelooft men ten laatste. Vorsten en volken geloofden het. Zoo bereidden de Jezuïten in 't buitenland hunne herstelling voor, in Frankrijk zelf hadden zij een nog gemakkelijker spel; daar hadden zij de oude getrouwe aanhangers van het koningschap op hunne

zijde, de fanatiseerde zuidlanders, de vrienden der priesters, de oude markiezen, en eindelijk ook nog het van roem verzadigde en door belastingen ter neder gedrukte volk, als ook zoo menigen satraap des Keizers, die lust had op zijne lauweren uit te rusten en van zijne geschenken te leven. Het uur der Jezuïten verscheen, NAPOLEON's gestarnte ging onder, en PIUs WII greep zonder beletsel de sleutels PETRI en het zwaard PAULI. Wat deed hij nu het eerst? Hij herstelde de beruchte orde der Jezuïten. Den 7den Augustus 1814 verscheen « *Sollicitudo omnium, »* de herstellingsbulle, in het licht. Protesteerden nu de mogendheden niet, die eens de ontbinding der orde zoo ernstig vroegen, en zoo krachtdadig hebben volgehouden? De beheerschers van *Frankrijk, Spanje Portugal, Oostenrijk,* enz. ? O neen! zij hadden toch allen sedert twintig jaren niets anders gehoord, dan : «onze orde beschermt tegen de omwentelingen en hare gevolgen!» hoe zouden zij tegen de herstelling van eene zoo nuttige en noodzakelijke orde protesteren? Omwentelingsvrees en herstellingslust, zijn de beide afgoden te noemen, die alleen toen gediend werden. Protesteerden nu de natiën niet ? zelfs niet eene enkele. Allen hadden te veel met herstellingen van allerlei soort, kwade en goede, wijze en stomme te doen, ook waren de Jezuïten geene aanhangers van NAPOLEON, en alleen dezulken werden toen gehaat. Men had toen een dusdanig pleizier om te herstellen (en eenenzoo grooten angst voor omwentelingen) dat men maar al te gaarne de heilige orde overal zoude ingevoerd hebben ; de Jezuïten waren nu eens de schootkinderen des herstellingstijdstips. Waarom nu heeft men het niet gedaan? - Men vreesde een paar verlichte hoofden, die noch van de koude koorts der omwentelingsvrees waren ontstoken, noch met de hitte der herstellingslust waren behebt; men vreesde eenige geschiedkundigen en hunnen onaangenamen invloed op de openbare meening. «Weest maar niet bevreesd ! » zeiden de Jezuïten tot hunne herstellende vrienden, «weldra zullen wij u van de verlichte hoofden ontlasten, aan de nuttelooze geschiedkundigen den mond snoeren, en dan kunt gij ons zonder gevaar beroepen !» Nu begon de orde met nieuwe kracht, hare oude werkzaamheid tot hooger eer van God en ten hoon des menschdoms. De vruchten daarvan konden niet uitblijven, en weldra verhief zich het gebouw der *Jezuitenheerschappij* met grootsche pracht over het Europeesche statenleven heen uitstekend, en de natiën juichten, of - knarsten op de tanden. De heerschappij der *Jezuïtenorde* is eene dubbele, uiterlijk zigtbare, en innerlijk onzigtbare, beiden gaan hand aan hand, ondersteunen, helpen en vervangen elkander wederkeerig. De *Jezuiten* heerschen overal waar het *Jezuïtismus* heerscht, d.. i. aan alle plaatsen, waar het volk, hetzij in zijn geheel, hetzij alleen maar in enkele leden der maatschappij van de pest der Jezuïtische grondstelsels is aangestoken. Hier veroveren de *Jezuïten* uiterlijk een standpunt, van waar zij het *Jezuïtismus* verspreiden en winnen zoo doende al meer en meer terrein; daar heeft het *Jezuïtismus* innerlijk gewerkt, de paden in het geheim geëffend, en zonder moeite en bezwaar houden de *Jezuïten* als zegepralende overwinnaars hunnen intrek. Daarom zeggen wij de heerschappij der *Jezuitenorde* is eene dubbele, elkander wederkeerig ondersteunende, helpende, vervangende. Beschouwen wij vooreerst het aanzienlijke gebied

der uiterlijke heerschappij dezer vreeselijke orde, zoo moeten wij ons verbazen over de monsterachtige uitkomsten van hare werkzaamheid in de weinige jaren van 1814 tot 1845. Naauwelijks was de herstellingsbul verschenen, of de talrijke *Jezuiten* verzamelden zich om hunne vroegere banier, strijdmoedig schaarden zij zich om hunnen generaal heen, den Rus BoRzozowsRY, om onder den zegepralenden wapenkreet *«in majorem Dei Gloriam,* » hunnen strijd tegen de beschaving, verlichting en den vooruitgang, dien zijn zoo langen tijd alleen in het geheim konden strijden, nu ook weder in het openbaar te kunnen voortzetten. Hun Noviziaat werd den . 11 den November 1814 plegtstatig te *Rome* geopend; men zegepraalde, want wel was de voorspelling van BoRGIA vervuld ; de gelijk een hond verdrevene orde, had zich gelijk een arend verjongd en begon

hare geweldige vleugels vreeselijk te bewegen. Buitengewoon was de werkzaamheid der *Jezuiten,* hunne kerken, hunne scholen, hunne noviziaten, hunne biechtstoelen, maar boven alles hunne kassen, werden onbegrijpelijk schielijk aangevuld ; van uur tot uur rees hun aanzien. Reeds in het jaar 1824 verkregen deze vreeselijke strijders voor de duisternis en het wangeloof, het *«Collegium romanum.»* en reeds in 1829 hadden : zij zich dermate te *Roma* vermeerderd, dat hun eene plaats buiten de stad werd ingeruimd. Hunne noviziaten te *Genua, Modena, Parma, Ferrara, Verona* stonden in den grootsten bloei en in zulk een aanzien, dat men eenen kardinaal zag, die zijn purper en zijnen rooden hoed aflegde, om een noviz der *Jezuiten* te worden.

MEN ZIET HET, HET ONKRUID WOEKERT SCHIELIJK!!

In *Sardinië* hadden de *Jezuiten* reeds in 1825 het onderwijs der jeugd bemagtigd ; de voorstander van hun ordeshuis te *Turin* (de tegenwoordige generaal der orde, RooTHAAN) oefende eenen magtigen invloed op staatsaangelegenheden uit, en de Hervormden werden in regtelijke opzigten nog achter de Joden gesteld. Wie de stelling der Joden in *Italië* kent, houdt dit niet voor onmogelijk, maar het is toch zoo.

Reeds in het jaar 1804 had men de heilige manmen naar *Napels* teruggeroepen ; in 1815 verkregen zij het regt om alle burger-kinderen in hunne collegiën op te voeden, en in 1829 liet men op hunne Lycéën ook de jongelingen uit den adelstand opvoeden. Welke uitzigten voor het land ! !

In *Spanje* verkreeg de orde in 1816 alle regten en goederen terug ; de stichter IGNATIUS VAN LoyoLA, de schijnheilige van de kompagnie der hel, werd door FERNANDo VII tot kapitein generaal van alle spaansche legers en tot groot kruis der orde van KAREL III benoemd. (Deze waanzin gelijkt haast naar spot, maar is helaas! treurige ernst) Wel verjoeg men in 1820 de *Jezuiten,* maar in 1824 keerden zij terug; in 1855 wer, den zij op nieuw verdreven, doch zij hebben in 1845 al de schoonste uitzigten op terugkeer. De orde laat zich zeer veel aan *Spanje* gelegen zijn,

In *Groot-Brittanje* zijn in *Engeland* ordeshuizen te *Stonyhurst* en *Hodderhouse,* in *Ierland* talrijke huizen en scholen. In *Frankrijk,* waar de orde als corporatie is verboden, werden de *Jezuiten* door de bisschoppen beschermd als missionnairs, als vaderen des geloofs *(pères de la foi)* oefenen zij sedert 1825 een onbestrijdbaren invloed op de keuze der bisschoppen, en leiden haast uitsluitend het bisschoppelijke priester-seminarium. De Julij-omwenteling heeft hen niets gedaan, en integendeel hunne magt is sedert dezelve voortdurend rijzende geweest. De seminariën van *St. Sulpice* en *Montrouge* te *Parijs,* zijn, zoo als algemeen bekend is. seminariën der orde. Gevaarlijker nog dan de *Jezuiten* zelfs werken in *Frankrijk,* hunne wijven de *Jezuilinnen* (de leden der zusterschap ten heiligen harte). Deze zijn niet verboden, is sowieso niet, alsook eein In *België* verlangde men de Jezuïten reeds in October 1814 terug. De Jezuïten verdraaiden daar den! Grondwettelijken eed der bisschoppen. Jezuïten waren de hoofdacteurs en leiders der revolutie van 1850. *België* is nu het hoofdkamp der orde; alle bisschoppen zijn van hen afhankelijk, en aan hunne spitsenn staan de kardinaal STERKx, de Bisschop VAN BoMMEL, en de Professoren de Kock, ARENDT en anderen te *Leuven.* In *Rusland* heeft men de orde voor altoos afgeschaft. Dat is vooruitgang, *Rusland* gaat vooruit; . wij achteruit, *Rusland* is het land des vooruitgangs! Een hoezee ! voor *Rusland!* & In

Zwitserland hebben de vrome vaderen dadelijk na de teruggaaf van hunne oude zetels te *Freiburg*

(Collegiën, Gymnasiën, Athenaeën) te *Staefis, Sitten* en *Brieg* weder betrokken. Sedert 1816 werken zij door eene vereeniging van wonderdoeners en duivelenverdrijvers op het volk, en bevorderen door de hersenloosste traktaatjes het medelijdenswaardigste wangeloof. Het Katholyke : *Zwitserland* is welhaast een lijk in de hand der meerderen, om mij van eene Jezuïtenspreuk te bedienen, en ook *Lucern* heeft hen onlangs beroepen; nog staan ons de treurigste uitkomsten daarvan voor den geest. Altoos voorwaarts! In *Oostenrijk* durfde men misschien uit heiligen schuw voor de herinnering aan den grooten JozEF, die nog steeds aan een ieder Oostenrijker dierbaar is, tot dusverre nog geene openbare beroeping der Jezuïten uitspreken; in plaats daarvan hield men sedert 1820 de *Liguorianen* of *Redemporisten,* die volstrekt niets anders dan *Jezuïten* zijn en aan hen gaf men de vroegere Collegiën van het gezelschap van Jezus te *Weenen,* als ook aan verscheidene andere plaatsen, namelijk in *Bohemen. - ...* ? Dat de Jezuïten ook in *Holland,* ofschoon in het verborgen, werkzaam zijn behoeft geene aanduiding. Wij hebben slechts onze blikken op *Noord-Braband* te vestigen, wij hebben alleen maar aan Pater BERNARD te herinneren. Ook aan demonstratiën ontbreekt. het niet, wij willen alleen maar in 't voorbijgaan het mirakel van Amsterdam uit vele andere mirakelen ten toon stellen. Maar wat het ergste mira-/ kel van allen is, is dat deze partij nog in onze zoo. verlichte negentiende eeuw, in een land des gezonden menschenverstands, van ketters durfde te spreken, en

allen, die haar niet aankleefden, midden in hervormde steden ter eeuwiger hel waagde te verdoemen! Ook de zielenkaperij, die hier en daar zelfs in onze koloniën (b. v. Curaçao) gedreven wordt, bewijst ten sterkste het aanwezig zijn van het in stilte kruipende gezelschap, dat, helaas! ook hier te lande schuilhoeken vond, uit welke het al te dikwijls onbeschaamd genoeg in het openbaar te voorschijn komt. Konden wij ook, zoo geheel en al van *België* worden gescheiden zonder alle herinneringen ! ! ! - - -* Nu tot *Duitschland !* Zonderling, in het land der gehoorzaamheid zijn uiterlijk alleen nog weinige dingen, die het aanwezig zijn der *Jezuïten* bewijzen. Zou deze vreeselijke orde het gezonde verstand van het Duitsche volk vreezen? Zoude zij tot dusverre nog niet wagen, uit de geheimvolle duisternis te voorschijn te komen, dat haar gelijk in *Holland* ook in *Duitschland* omgeeft? Zou deze stoutmoedige orde meenen, dat het nog geen tijd is de duizendvuldige vermommingen weg te werpen, in welke zij *Duitschland* doorkruipt? Is het mogelijk! Maar het bewijs is reeds voorhanden, dat ook daar het uur heeft geslagen. Nog eenen korten tijd, en wij zullen strijdlustig de krijgshaftige militie der Kerkgeweldheerschappij uit duizend achterhoeden te voorschijn zien storten. Moedig en waakzaam, gij broederlanden *Holland* en *Duitschland ! ! !* Hunne eerste standplaats in Duitschland sedert 1814 stellen de vrome vaderen te *Inspruck,* waar zij in 1859 het Theresianum, (eene soort van Ridder-aka-, demie) het Gijmnasium en hunne vorige kerk over-, -e ons ei . - - *,* namen. In *Ryn-Pruissen* wilde de hoop der orde volstrekt niet ter vervulling komen, ja, de onvergetelijke FREDRIK WILHELM III handelde zoo goddeloos in het jaar 1827 zelfs aan zijne onderdanen te verbieden buitenlandsche Jezuïtenscholen te bezoeken; dat hitste de magtige orde aan, dat een kleine Duitsche Koning het waagde haar tegen te houden, en met de buitensporigste onbeschaamdheid werd nu *Pruissen* van *België,* de broeikas dezer kweekelingen des duivels en uit *Zwitserland* aangegrepen. Lasteringen, *ge*ruchten, niets werd bespaard, geen wapen was te min; de *Jezuiten* wisten alles te gebruiken. De verstandigste maatregelen der regering werden verguisd, de *Jezuiten* verscholen zich, zoo als later in *België* achter de roode Jakobijnenmuts, onder de baarden *d la jeune France,* een net van bespiedingen, van lage kettermakerij, waanzin en lasteringen trok zich om de schoone Rijnlanden heen en deed de lofwaardigste bemoeijingen van den verlichten en voortreffelijken aartsbisschop van

Keulen, graaf SPIEGEL zUM DESENBERGE, vruchteloos worden. Vermomde *Jezuiten* mengden zich in alle betrekkingen, verbonden zich met den Rijnschen Adel, dien zij van eene hiërarchisch-aristokratische grondwet juist zoo veel voorbeuzelden, als zij aan de volkeren van eene liberaal christelijke, en aan de onbeperkte koningen van : eene moreel-goddelijke, diets maken; zij werden eindelijk zoo magtig, dat zij het Hermesianismus konden laten vonnissen, en den aartsbisschop DR0STE tot zijne stout-, moedige demonstratie konden overhalen. Den akeligen,

,- onzedelijken, onchristelijken strijd over de zooge

naamde gemengde huwelijken voerden zij weder op, en schreeuwden : « *Anathema !* » toen FREDERIK WILHELM III en zijn vriend ALTENSTEIN (God moge beiden in zijn zalig hemelrijk opnemen, die eeremannen!) het geduld verloren, en aan de doemwaardige wanorde den krachtigsten tegenstand boden. Sedert 1840 heeft deze compagnie der hel werkelijk eenige voordeelen van de toegevendheid van het Pruissische kabinet door moeite en arbeid verkregen. De Ridderakademie te *Bedburg* herrees, om den Rijnschen adel van de jeugd af aan in de handen der Jezuïten te spelen, en Bisschop ARNoLDI waagde zijn stoutmoedig spel met den Heiligen Rok te *Trier !* Hij waagde het, maar *Duitschland* was blind en doof; ten hoogste lachte men om dit nietswaardige schouwspel ; niemand vermoedde echter, dat de Jezuïten hand in het spel hadden. Maar zeg nu zelf welk eene vreeselijke magt moet de orde van LoyoLA nu ook in *Duitschland* bezitten, dat zij het durfde wagen, het verstand, de religie, de menschelijkheid in het aangezigt te slaan, met deze manifestatie, met deze schaamtelooze tentoonstelling van het onwaardigste, onzedelijkste wangeloof? De bedevaart naar den rok te *Trier* is geene ijdele demonstratie, ook niet zoo als men ongelukkigerwijze nu schijnt te denken, eene eenvoudige geldspeculatie, neen, zij is eene manifestatie der aangroeijende magt der duisternis, des wangeloofs, der geestelijke heerschappij der Jezuïten ! Niet voor tien, niet voor vijf, zelfs niet voor één jaar, maar juist in dezen oogenblik konde het tooneel- *g* 2

spel met den rok worden gewaagd, want juist nu had de orde van LoyoLA de overtuiging gekregen, dat zij zulk een nietswaardig potsenspel zonder schroom en zonder vrees zoude kunnen ondernemen. Lach er niet verachtelijk over, de orde van LoyoLA is geen vijand, dien men mag verachten, zij is een vijand, dien men duchten moet en des te meer duchten, omdat zij overal aanhangers telt, aanhangers zelfs onder hare vijanden. Dat luidt raadselachtig, maar desniettegenstaande is het zoo en deze bladen zullen het bewijzen. *Beijeren* heeft zich, sedert het in den dertigjarigen broederoorlog (in welken de eene helft van *Duitschland* onwaardig genoeg zich voor *Rome,* de andere helft even zoo waardig zich voor den dikken Zweedschen Koning wapende) aan het hoofd der Katholyke overwinnaars heeft gestaan, niet van de traditie (volksverhaal) kunmen losrukken, die het voor den beschermer der Duitsche Roomsch Katholyken verklaarde. Eens was het eene der beste Provinciën van de heilige orde, nog heden is het, het *Kanaän,* waarin melk en honig vloeijen voor de voorstanders der geestelijke geweldheerschappij; daarom was het ook natuurlijk, dat de *Jezuïten* dadelijk na de herstelling van hunne orde, weder vasten voet in het gezegende Beijerland poogden te verkrijgen. Maar juist toen bezat *Beijeren* een doorluchtigen, algemeen beminden MAx, dien het welzijn van al zijne onderdanen meer aan het hart lag, dan de voor eenen Duitschen vorst onwaardige roem, een lijftrawant der Roomsche kerk te zijn. De eerste minister van dezen waardigen Koning, de graaf MoNTGELAs, de grootste staatsman, dien *Beijeren* ooit heeft bezeten, doorschouwde de Jezuïten en beval den staatsarchivarius , KAREL Ridder voN LANG, uittreksels uit de archiven der opgehevene kloosters te maken, om *Beijeren* nog voor de terugroeping der *Jezuiten* te waarschuwen. De staatsarchivarius voldeed aan zijnen last door een klein latijnsch geschrift : *Amores Marelli*

(Munchen 1815, fransch : Paris 1857) waarin hij door aanhaling der acten bewees, dat in weinige jaren 55 Beijersche *Jezuïten* alleen wegens uitgeoefende tallooze jongenschenderij en andere onnatuurlijke bevredigingen door hunne meerderen waren verplaatst. Deze *Jezuiten* werden alleen om de *openbare ergernis verplaatst,* de afschuwelijke misdaad bestrafte men volstrekt niet. Dat had eenige uitwerking en de Jezuïten werden niet beroepen. Eerst in 1859 werd het hun geoorloofd naar *Beijeren* terug te komen ! Vragen wij nu : Welk nut hebben deze staten van de terugroeping der *Jezuiten* gehad? zoo zijn wij genoodzaakt eene treurige schilderij bloot te leggen en den lezer aan de spreuk te herinneren ; «Gij zult hen aan hunne vruchten herkennen !" In den *Kerkelijke - staat :* onbeperkte heerschappij, drukkende dwingelandij, het volk verhongerd, ter nedergedrukt, de financiën verward, de scholen in ver- . val, de openbare veiligheid door rooversbenden bedreigd, iedere vrije werkzaamheid belemmerd, de eene verradene en onrijpe revolutie volgt op de andere maar de heilige vaderen leenen aan den staat eene Q *

groote som tot joodsche interesten ! In *Modena* onbe. perkte heerschappij, dolle *Anarchie* met dwingelandij afwisselende. In *Sardinië:* onbeperkte heerschappij, de Hervormden staan nog beneden de Joden. In *Napels:* onbeperkte heerschappij, omwentelingen, executiën, epidemiën, hongersnood, nergens den minsten vooruitgang. In *Spanje:* een in de buitensporigste burgeroorlogen gewikkeld, tegen zich zelven woedend volk. In *Ierland :* welnu gij goedhartige liberalen in *Duitschland,* gij die adressen aan Mijnheer DANIëL O'CoNNEL hebt gezonden, openen zich uwe oogen en vloeijen de tranen des weemoeds nog niet langs uwe wangen? Begrijpt gij het eindelijk, dat uw held O'CoNNEL een kweekeling der Belgische Jezuïten is? Of hebt gij het nog niet gemerkt aan zijne redevoering tegen de antijezuïtische fransche wetten op het onderwijs? Waarom, vraag ik u, waarom wil Mijnheer DANIëL dan, een bijzonder Iersch parlement, waarom zullen de Ieren dan nu niet aan het Britsche deel nemen? *Engeland's* grondwet is waarlijk toch de liberaalste, die tot dusverre bestaat ? Ik zal het ulieden zeggen, waarom ! *Ierland* moet en zal volstrekt een bijzonder parlement hebben, omdat dan de *Jezuiten* geheel en al ongestoord kunnen bevelen en handelen in het groene Erin ! Wie het goed met *Ierland* meent , poogt het aan de Engelsche staatsinrigtingen te doen deelnemen, die poogt de Ieren uit *Sociis* (bondgenooten) in *Cices* (burger) van *Groot-Brittanje* te herscheppen, maar niet door een eigen parlement in *Peregrini* (vreemdelingen) d. i. in zulke, die geheel en al aan de vrije Engelsche grondwet vreemd zijn. Wat mij betreft, doe wat gij wilt, schenk uwe goedkeuring aan uwen O'CoNNEL, ik zal het nooit doen, want hij heeft zijne opvoeding bij de Jezuïten te *St. Omer* gekregen. In *Engeland* zijn zoo als wij gezien hebben, ook een paar inrigtingen der compagnie der hel , en dus behoeft gij u niet over de overhelling tot het Katholicismus te verwonderen, die zich heden in *Engeland* openbaart, en waarover men te *Rome* en aan anderen oorden zich zoo zeer verheugt. Het Puseijismus is een bastaard van het Jezuïtismus ! In *Frankrijk* kunnen de Jezuïten zich op de volgende vruchten beroemen : de afschuwelijke slagterijen in het zuiden, de herstelling van het Romanismus, de verdrukking der vrije gallikaansche kerk en de onderwerping van het geheele Episcopaat onder hunne heerschappij. Wat hebben zij daarmede uitgevoerd? Eerst hebben zij wantrouwen tusschen het volk en de teruggekeerde Bourbons gestrooid, daarna hebben zij wezenlijk deze prinsen tot valsche stappen verleid, het volk tegen hen opgehitst , eindelijk den troon op nieuw dermate ondermijnd, dat hij aan de Julijrevolutie geenen tegenstand konde bieden, en ten laatste hebben zij uit deze revolutie zulke voordeelen getrokken, dat hunne magt onbegrijpelijk is, en *Frankrijk* afhankelijker dan ooit van *Rome* is geworden. Nu voeren zij stoutmoedig eenen beslissenden strijd over de wet op het onderwijs, en dat alles konden zij , niettegenstaande de orde in *Frankrijk* is verboden. Van

Zwitserland behoef ik niet te spreken, omdat alle couranten van de heillooze verwarring opge vuld zijn, in welke dat land alleen, maar door de *Jezui.*

va

ten en hunne vrienden is gedompeld. Van *Beijeren* wil ik niet spreken, omdat ik niet kan zoo als ik wilde en daarom genoeg; - dat zijn nu de vruchten, ofschoon uiterlijk minder schadelijk, die de terugroeping der Jezuïten voor de staten heeft gehad, een gij zult hen aan hunne vruchten herkennen!" Alle staten, waarin de Jezuïten in het openbaar als zoodanig optreden, zijn ongelukkig, de wetten hebben geene kracht, aan de geregeerden zoo wel als aan de regerenden ontbreekt de moralische houding; de heerschers zijn tyranniek of magteloos, de volkeren buitensporig, onbeschaamd of ternedergetrapt, beide partijen toch steeds zonder vrijheid, slecht en te bejammeren! Zullen nu die staten zich wachten, die door de verschrikkelijke orde het eerst worden bedreigd ? Zullen de beheerschers en de volkeren zich verstaan en zich gemeenschappelijk tegen eene orde verzetten, welke een ieder de ellende van *Italië,* de jammeren van *Spanje* en *Ierland,* de verwarring van *Frankrijk,* den waanzin van *Zwitserland* moet te laste leggen? Zullen de Duitsche regeringen zich namelijk juist zoo krachtig tegen de duistere pogingen der vreeselijke monnikensoldaten verklaren, als de Duitsche volkeren beginnen te doen? Van uit *Bohemen* wordt *Saksen* bedreigd, *Annaberg* zoude eene goede voorhoede geweest zijn, best gelegen tot verdere operatiën; het eerste vaste standpunt in een land, dat zich met grootschheid de bakermat van het Protestantismus mag noemen, eene wapenplaats voor de geheime Jezuïten van het land, een hospitium van de reizende en verscheurende wolven in het schaapsgewaad, d. i. in de zwarte jassen der Missionnairs. Gelooft gijlieden misschien niet aan het aanwezig zijn van *Jezuïten* in *Saksen* ? Vergist u niet! wie aan den Spaanschen generaal-kapitein Mijnheer van LoyoLA kerken toewijdt, en aan zijne akelige adjudanten autaren opdraagt, die - nu het is goed ! Geheel openbaar bekend is het, dat *Saksen* door Missionnairs van de orde bezocht werd, vermelden toch *Zwitsersche* couranten dikwijls zoo naïf «de *rev. dom.* X. bevindt zich op eene mission te *Dresden."* Ik wilde alleen gaarne weten, waar de Heeren Missionnairs aldaar gelogeerd zijn.

Van uit *Beijeren* is *Thuringen,* van uit *Zwitserland Baden* en *Wurtemberg* bedreigd. Het laatstgenoemde land, welks edele koning zich de vereering van geheel *Duitschland* verwierf, is voor korten tijd geleden eerst het oogmerk van de onwaardigste en laagste verguizingen der Jezuïten geweest. Zeer wijs is het dat de koning de jammerlijke schotschriften der heilige vaderen niet verboden heeft , maar ze gerust laat verspreiden en daardoor aan de slang het vergif beneemt. Voor de geheele natie van *Wurtemberg* hebben zich de helsche kwaadsprekers in hunne geheele bloote en akelige naaktheid ten toon gesteld. Maar weest voorzigtig, gij brave Duitsche broeders in *Wurtemberg* , laat u door deze overwinning op de *Jezuïtenorde* niet gerust stellen!

Van *Belgie's* dreigende stelling tegenover Rijn-Pruissen en Holland hebben wij reeds boven gehandeld; wij kunnen er niet genoeg voor waarschuwen ! toch zoo veel vooreerst van den uiterlijk zigtbaren vooruitgang der Jezuïten.

Wij hebben echter reeds gezegd, dat de heerschappij der Jezuïten behalve eene uiterlijk zigtbare ook nog eene innerlijke onzigtbare is, en ongelukkigerwijze moeten wij erkennen, dat deze tweede heerschappij een nog veel grooter terrein bevat dan de eerste. Deze onzigtbare heerschappij der Jezuïten , » het *Jezuïtismus,"* is in alle oorden van ons staatsleven vergiftend binnengedrongen; overal ondermijnt het de vastste grondslagen, doet al het bestaande schudden, schiet er bressen in de

wallen der orde, op dat de Jezuïten de wegen mogten gebaand vinden en alle hindernis weggeruimd voor hunnen intogt. De pest der Jezuïtische grondstelsels verspreidt zich door de bemoeijingen der Jezuïten altoos verder, wordt door enkelen, zonder hun weten daarmede behebt, dikwijls overal gebragt, en dreigt langzamerhand bij vele volkeren aanstekelijk te worden.

Verklaren wij ten eerste het wezen van het Jezuïtismus en pogen wij dan den vooruitgang te schilderen, die deze besmettelijke ziekte sedert 1814 in Europa heeft gemaakt.

Het *Jezuitismus:* deze vreeselijke peststof bestaat in een enkel grondstelsel, hetwelk dus luidt:

« Door het doel worden de middelen geheiligd."

Wie naar dit grondstelsel, handelt is *Jezuit* en ondersteunt de Jezuïten, dikwijls zonder het te weten dikwijls indien hij hen meent te bestrijden; daarom zeiden wij boven, dat de orde zelfs aanhangers onder hare vijanden telt !

Wat ligt nu in den eenvoudigen volzin *opgesloten :* «door het doel worden de middelen geheiligd?" deze kleine volzin bevat het verloochenen van het Christendom, der rede , der humaniteit , kortom van al wat de mensch voor goddelijk, schoon, goed en groot houdt. Wij kunnen ons hier niet inlaten, om door enkele voorbeelden te bewijzen, welke vreeselijke wapenen dit leerstelsel in de handen van het individu is; wij kunnen hier niet uitvoerig vermelden, hoe een ieder afgezonderd door dit grondstelsel ondersteund alles durft wagen : stelen, moorden, liegen, ontucht uitoefenen, rebelleren enz. wanneer hij alleen maar het doel er bij in het oog heeft, of het voor goed houdt; wij moeten ons tevreden stellen met aan te toonen wat het gezelschap van JEZUS in het geheel door deze leer zoekt, en wat het reeds verkregen heeft. Het doel der Jezuïten, dat al hunne middelen heiligt, is : «De verwezenlijking der onbeperkte heerschappij der Roomsch-Katholyke kerk over de geheele aarde, de onvoorwaardelijke onderwerping van alle vorsten en volken aan de Roomsche hierarchie !" Ieder middel, dat middellijk of onmiddellijk tot dit doel bijdraagt, is naar boven opgestelden volzin geoorloofd, ja is zelfs weder *Jezuitismus.* Dit doel is alleen te bereiken door : «Het onvoorwaardelijk blinde geloof aan de leer van de Roomsche kerk." Dit geloof is alleen te bereiken door: «Afstand te doen van denk vrijheid en het gebruik der rede, door de volledigste passiviteit van den mensch." Deze wordt bevorderd door :

wat het gezelschap van Jezus in het geheel door deze leer zoekt, en wat het reeds verkregen heeft.

Het doel der Jezuïten, dat al hunne middelen heiligt, is :

«De verwezenlijking der onbeperkte heerschappij der Roomsch-Katholyke kerk over de geheele aarde, de onvoorwaardelijke onderwerping van alle vorsten en volken aan de Roomsche hierarchie !"

Ieder middel, dat middellijk of onmiddellijk tot dit doel bijdraagt, is naar boven opgestelden volzin geoorloofd, ja is zelfs weder *Jezuitismus.*

«Absolutismus van de burgerlijke heerschappij." Wat dus het vrije denken, de vrije wetenschap

belemmert en het onder voogdij stellen en het lijden der volken begunstigt, dit alles is reeds door en op zich zelf *Jezuitismus. Jezuitismus* dus, in zijne uitgestrektste beteekemis, is dien ten gevolge : elke poging tot onderwerping van den wil , tot verduistering des geestes, *elke strijd* tegen licht, waarheid, rede en ieder vrij onderzoek op het gebied der wetenschap, tegen godsdienstige en politieke vrijheid of de verdere ontwikkeling van dezelve. Het is *elk middel* ter bevordering van het servilismus (knechtstaat), en het obscurantismus (duistermaking); want dat alles bevordert het in zijne pogingen ter verwezenlijking der heerschappij van de Roomsche kerk op deze aarde. Kent gij nu het *Jezuïtismus* ? Het Jezuïtismus werpt liberale gouvernementen door omwentelingen omver, Jezuïtismus stort den tyranieken beheerscher, het mengt zich in alle religiepartijen, in alle betrekkingen; het doet alles, het waagt alles, want het durft alles doen ! Welke vorderingen heeft nu het Jezuïtismus sedert 1814 gemaakt? Hoe talrijk zijn de aanhangers, die het sedert dien tijd verkregen heeft? Natuurlijk beoogen niet alle aanhangers van het *Jezuitismus* de verwezenlijking der Roomsche heerschappij, maar zij hebben een ander doel in het oog, dat is juist de helsche kunstgreep der *Jezuiten,* dat zij uit de kortzigtigheid nut trekken en duizende menschen voor hunne orde laten werken, die denken voor zich alleen te werken. Zoo roemen b. v. de Jezuïten bij de regeringen onwetendheid en blind, onbepaald geloof bij de onderdanen bloot als middel ter inwendige rust en tegen omwentelingen, maar zij zeggen er niet bij, dat het eigenlijk middelen ter bevordering der kerkgeweldheerschappij (hierarchie) zijn, - en er zijn, zoo als wij boven reeds gezien hebben gouvernementen, die daar werkelijk geloof aan hechten. Beschouwen wij nu den vooruitgang, die het Jezuïtismus sedert 1814 in het gebied des staats, der wetenschap, der school en der kerk heeft gehad. Met den staat ging het *voorloopig* alleen tot op den tijd voor de eerste Fransche staatsomwenteling terug ; met school en kerk ging het terug, *voorloopig* tot op den tijd voor de kerkelijke revolutie, de hervorming, die Mijnheer BoNALD kortweg een schandaal en de groote Duitsche *Jezuit,* - respect voor hem! - Mijnheer GOERRES te *Munchen,* zoo geestig den *tweeden zondenval* noemt. Dat is in het kort het programma van het Jezuïtismus sedert *1814.* Welke helsche cabalen, welke intrigues zoo sluw aangelegd tot bereiking van dit oogmerk zijn gebezigd, welke mijnen men heeft doen springen, daarvan kan hier geene spraak zijn, men zoude in eene grenzenlooze diepte afdalen , dus geheel eenvoudig, de aan den dag gebragte uitkomsten van die in het verborgene zoo geweldige werkzaamheid,

1-1,

VOORUITGANG VAN HET JEZUITISMUS IN DEN STAAT.

Een jaar na de herstelling van de *Jezuitenorde* sloten de drie groote Monarchen van *Oostenrijk, Pruissen* en *Rusland,* den zoogenoemden *heiligen bond,* die eigenlijk niets verder is dan de verwezenlijkte herstellingsrigting, die door de Jezuïten den tijd ingeënt of opgedrongen was.

Wij gelooven stellig, dat die drie heerschers alleen het werkelijk heilige doel, *het welzijn van hunne volkeren,* in het oog hadden ; van *een* derzelven weten wij het bepaaldelijk, maar des te meer moeten wij het beklagen, dat ook een zoo zuivere wil aan het *Jezuilismus* moest gehoorzamen en dienen.

In de acte van dit heilig verbond verklaren de drie Monarchen, dat zij gelijk als vaderen des huisgezins van hunne onderdanen, de religie, den vrede en de geregtigheid willen beschermen en zich

als *afgezanten der Voorzienigheid* beschouwende, bekennen zij dat de Christelijke natie, geen anderen zelfheerscher, dan diengene hebbe, dien alleen de magt eigendommelijk toebehoort, omdat zich *in hem alleen alle schatten der liefde, der wetenschap en der innerlijke wijsheid* bevonden, dat is te zeggen God, onzen Verlosser *Jezus Christus,* het woord des Allerhoogsten, het woord des levens. Zij prezen dus aan hunne volkeren met de teederste zorgvuldigheid, als het eenigste middel, om dezen vrede te genieten, die uit een zuiver geweten voortvloeit en alleen duurzaam is, *zich dagelijks meer in de grondstelsels en de uitoefening der pligten te versterken, die de Goddelijke Heiland de menschen heeft geleerd.* » Eene religieuse orde kan niet beter vermanen!" zegt SIJLVESTER JoRDAN zeer juist, dien wij in deze schets grootendeels gevolgd hebben. Ten gevolge der grondstelsels van deze associatie, is : 1°.) de heerschappij van Christelijke Vorsten onmiddelbaar van God, dien ten gevolge : 20.) de leere van het verdrag onchristelijk, dus: 5°.) aan de volkeren elk regt ter deelneming aan de uitoefening des staatsgewelds, den invloed op de regering, grondwet enz. tegengesproken. (?) 4°.) de wil des heerschers voor middellijken Godswil verklaard, 50.) de burgerlijke gehoorzaamheid als een *godsdienstige* pligt voorgeschreven. 60.) de verdraagzaamheid jegens niet Christen uitgesloten. 70.) de wetenschap aan de religie ondergeschikt, dien ten gevolge ook, 80.) aan de Vorsten als afgezanten der Voorzienigheid, daar zij hen met de magt om te heerschen ook de hoogere wijsheid heeft moeten verlee men, derhalve: 90.) iedere vrije wetenschappelijke nasporing gestremd, en 100.) aan de onderdanen geene nijverheid, werkzaamheid, enz. maar godsdienstige oefeningen als hoofdzaak gerecommandeerd. Niemand zal betwisten, welken onderstand deze grond

stelsels, die op de congressen van *Aken, Laibach* en *Verona* verder geheel beschaafd zijn geworden, en practikaal gebezigd werden, aan de pogingen der Jezuïten verleenden. Deze grondstelsels vormden nu tot dus verre den grondslag van de ontwikkelingen des kerkelijken, staatkundigen en wetenschappelijken toestands der staten van het vaste land van Europa. En ten gevolge dezer grondslagen moest men natuurlijk met de rust van Europa onvereenbaar houden: 1°) de opheffing der kloosters. 20.) de verdelging der privelegiën. 5°.) de publiciteit van het redenaars gestoelte. 4o.) de vrijheid der drukpers. 50.) de inrigting van wetgevende, op het welzijn van volk en regtsgelijkheid zich grondende verzamelingen. Een gevolg van deze grondstelsels was, dat alleen kleine gemakkelijk te bewakene staten vertegenwoordigende grondwetten ontvingen ; naar het denkbeeld en ten gevolge dezer grondstelsels werd de grondwet van *Spanje* met geweld van wapenen vernietigd, en het ongelukkige land aan den burgeroorlog ter prooi gegeven. Men kan zich ten gevolge dezer, grondstelsels niet verwonderen, wanneer de professor STUHR te *Berlijn* alle constitutiën voor maaksels der hel verklaart, en de vorst HoHENLOHE aan de Jacobijnen, Illuminaten', Demagogen den wapenkreet : constitutië! in den mond legt. Met jezuïtische onbeschaamdheid schimpte men op alles, wat ook in het geringste met vrijzinnige denkbeelden in betrekking stond, en in het openbaar

preekte men de verschrikkelijkste dwangheerschappij en der akeligste slaafschheid. Men beschouwde de staatsdienst alleen als eene vorstendienst, vergde van de beambten ontegenzeggelijke jezuïtische gehoorzaamheid en verloochening van ieders eigendommelijk denkbeeld; men scherpte in *Duitschland* den dwang der drukpers tot in het onverdragelijke, en zocht door geweld de volledigste passiviteit der volken te herstellen.

Dat zijn de voortschreden, die het Jezuïtismus in de staten heeft gedaan, - zal het nog verder om

zich grijpen? zal het *eindoogmerk* bereikt worden ? zal de Roomsche heerschappij zich eens, vroeg of laat zegepralende verheffen boven jammerlijke vasallenvorsten van den Heiligen stoel, boven geestig en ligchamelijk verminkte slavenvolkeren. Zullen zich de magtige Germanische stammen buigen onder een schandelijk priesterjuk en sidderende zuchten onder de roede der Jezuïten? Neen, neen, het is niet mogelijk ! het is niet mogelijk!

LILI,

VOORTSCHREDEN VAN HET JEZUÏTISMUS IN DE KERK.

In de Katholyke kerk valt het Jezuïtismus door de volgende gebeurtenissen duidelijk in de oogen.

Pius VI beval nog in 1778 het lezen des Bijbels als heilzaam aan ;

Pius VII de hersteller der Jezuïten verbood het en noemde de Bijbelgenootschappen eene arglistige uit

vinding des duivels, om de grondpilaren der religie te ondermijnen. LEo XII zijn opvolger, zeide rond uit, dat de leek in den Bijbel, in plaats van het Evangelie CHRISTI, het EvANGELIUM Des duivels vindt. Zijn dat voortschreden of niet? De duistere onverdraagzame beschouwingen uit den tijd der Hildebranden en Innocentiussen werden wederom geldende gemaakt: FABIUs noemde alle overige Christelijke belijdenissen *broeikassen en cisternen der woestijnen en zonde. De Aartspriester* WEBER verklaart de Luthersche geloofsbelijdenis voor eenen *te zamen gelapten bedelaarsmantel.* GoERRES de hervorming voor *den tweeden zondenval.* VAN BONALT voor een *schandaal.* Eindelijk verklaarde men alle niet-Katholyken voor *heidenen,* Daarvoor sloten de staten concordaten met *Rome,* waarin men alleen voor de Bisschoppen, maar niet voor de leeken zorgde, zich daarentegen zelfs tot opbouwing der kloosters verpligtte (ziet het Beijersche concordaat, dat de exjezuït SAILER reeds in het jaar 1816 heeft ontworpen.) Ondanks de bijna onbegrijpelijke toegevendheid der veertien hervormde vorsten van *Duitschland,* verklaarde desniettegenstaande het Feldersche Katholijke kerkelijke tijdschrift, dat deze vorsten een arglistig verbond tegen de Katholijke kerk hadden gesloten. Het oude wondergeloof, het dolle wangeloof der duisterste tijden der middeleeuwen werd op nieuw door alle krachten bezield en uit zijn graf bezworen. Een duitsche vorst (HoHENLOIIE) was onbeschaamd

genoeg, om als wonderdoener het land door te trekken, en bijgeloovig van huis te huis te gaan; de non van DULMEN deed wonder boven wonder; de freule van MöRL heelde de zieken, ja RIEGLER en wNDISCHMANN verdreven in hunne geneesmiddelleer physieke ziekten door het gebed. Dan kwam de moeder Gods en recommandeerde aan eene non in haren droom eene penning, die tegen alle ziekten des ligchaams en der ziel helpt, en zoude men het gelooven? - aartsbisschoppen en bisschoppen . wijdden deze *mirakelpenningen* of *genadeheller* en deden dezelve in biechtstoelen en van den kansel af recommanderen. Doch genoeg van deze penning- en hellerwonderen ! Maar ook in de Hervormde kerk deed het Jezuïtismus zich gelden. HARMs verklaarde het Christendom voor *strijdig* met het verstand, en beweerde dat het nooit verstandig zoude kunnen zijn noch worden, (deswegen mag een Christen niet denken, maar alleen gelooven!) TAFEL be. val van den kansel den Swedenborgschen onzin als een middel ter zuivere erkentenis Gods aan. Men poogde in het algemeen uit het Protestantismus een analagon (gelijkluidendheid) van het Katholicismus te maken, en weldra

hield men het haast voor niets anders, dan voor eene gezuiverde en verbeterde oplage van hetzelve. Eindelijk grepen de piëtistieke conventiekelen altoos meer plaats, en wat zijn zij anders dan Jezuïtische oefeningen? Dezelfde hersenlooze traktaatjes, die door de Jezuïten in *Zwitserland* uitgedeeld - werden, worden ook in de piëtistische conventiekelen gelezen, en gratis rondge5

deeld. Het krankzinnige, *mystieke* traktaat : *Het hart des menschen, een tempel Gods en eene werkplaats des satans,* sticht de Noord-Duitsche piëtisten juist zoo zeer, als de Zwitsersche Jezuïten kweekelingen; *«de zeven bazuinen* en *Pater* CocHUM's , *sleutel des hemels,"* brengen meer dan een protestantisch! (?) conventiekel in verrukking. THOMAs A KEMPIS, de lofredenaar der kloosters, wordt door de piëtisten bijna even zoo ijverig aanbevolen als door de Jezuïten. Ja, de stootzuchten van de koninklijke Spaansche Generaalkapitein van LoyoLA worden in de conventiekelen dikwijls gebruikt en ijverig aanbevolen. Tot stichting onzer lezers zetten wij hier die zuivere verzen neder en laten hen zelfs oordeelen, of niet in het gebruik dezer zuchte alleen reeds een bewijs van de voortschreden van het Jezuïtismus ook in de protestantsche kerk ligt :

Anima Christi sanctifica me,
Corpus Christi salva me,
Sanguis Christi inebria me,
Aqua lateris Christi lava me,
Passio Christi conforta me,
O bone Jesu exaudi me;
Ne permittas, me separari a te:
Ab hoste maligno defende me :
In hora mortis meae voca me :
Et jube me venire ad te ;
Ut cum Sanctis tuis laudem te
In saecula saeculorum. Amen.

Wie van beiden, de Jezuïten of Piëtisten beuzelen meer van duivels, engelen, verschijningen Gods, Christi, enz. ? Wie van beiden hechten meer waarde aan het knielen, handenwringen, oogenverdraaijen, vrome mines, enz. Men staat dikwijls verbaasd wanneer men de geestigste hervormden plotseling , in Piëtisten ziet veranderen; men kan zich bij de meesten overtuigd houden , dat zij het Piëtismus, boven hetwelk zij geestig ver verheven zijn, alleen aangenomen hebben, om in een groot verband, voor servilismus (knechtsgezindheid) en obscurantismus (verduistering) te strijden. Wanneer men op de *zaak,* het *doel* en de *middelen* ziet, zoo moet men de leiders der Piëtistische vereenigingen regt uit voor Jezuïten, de conventiekelen zelfs voor Jezuitieke Oefenings instituten verklaren. De heerschende beschouwing der Piëtisten (uitgesproken 1822 door de leden van het nieuwe Jeruzalem in Pommeren), dat datgene wat de wereld zonde noemt, bij de begenadigden geene zonden meer is, is volstrekt de praedestinatieleer der Jezuiten, verdoemen ook de protestantische (?) Piëtisten (nieuwe lichten) de verdraagzaamheid gelijk eene goddelooze onverschilligheid. Even als de Jezuïten zijn de Piëtisten (nieuwe lichten) hoogmoedig, wraakzuchtig, hebzuchtig, gierig en ook zij vinden in hunne oefeningen en mysteriën middelen tot bevrediging van hunne geilheid en wulpschheid. Ik herinner hier alleen aan den Koningsberger « *Mucker"* aan den vromen dominé STEPHAN te *Dresden.* aan den Wurtembergschen dominé W. van het verledene jaar.

De bewijzen daarvan liggen voor oogen, en het is geheel natuurlijk, want zij hebben genade verworven en kunmen niet meer zondigen, De voortdurende aangroeijing der piëtistische conventiekelen en de groote verschooning met welke de gouvernementen hen behandelden bewijzen, dat de piëtisten reeds eene uitgestrekte magt hebben verkregen en zoo goed als de Jezuïten zelfs de kabinetten wetten te leiden. Bij deze openbare voortschreden van het Jezuïtismus kan men zich niet verbazen, wanneer TIIEINER driest genoeg het Protestantismus een *vergaan gedruischvol Meteor* (luchtverschijning) noemt.

v00RTSCHREDEN VAN HET JEZUÏTISMUS IN DE SCH00L,

Op het gebied der wetenschappelijke werkzaamheden moest de sterkste strijd gestreden worden, want *het vrije onderzoek* was het juist, dat den nacht verlichtte, waarin de Jezuïten hun onwezen dreven; dat was het, dat moedig alle gebreken van staat en kerk verlichtte, en daarom moest het eene hoofdtaak van het Jezuïtismus wezen *het vrije onderzoek* te belemmeren of te vernielen, want alle voordeelen, alle voortschreden in staat en kerk bleven meer dan problematiek, zoo lang de philosophie nog in staat was de coulissen en tooneeltoestellen der oude politieke en kerkelijke theatertent altoos wederom af te breken en voortdurende nieuwe gebouwen noodig te maken.

Tegen de philosophie dus rigtten zich de hoofdaanvallen van het Jezuïtismus; zij werd gelijk eene heidin, gelijk cene Godsloochenares veroordeeld; men

klaagde over hoog verraad tegen kerk en staat, men noemde haar de moeder der fransche staatsomwenteling (afgrijsselijk !) men maakte haar tot maagd der theologie, men beval alleen *voor* de bestaande kerk en regering te spreken, en niet misschien *over* of *tegen* de zelve. Het verstand, argumenteerde het Jezuïtismus, dat uit en op zich, wetenschappelijk wil bouwen, staat tegen God op, omdat hij het waagde buiten en naast hetzelve zich zelfstandig te beweren, daarom is het een goddeloos werk, dat *alleen* bederf ten gevolge kan hebben. Zoo argumenteerden de Jezuïten, zoo argumenteerden de Piëtisten, het geheel is de argumentatie van het Jezuïtismus - en het protestantismus, toen gehoor aan deze leer verleenende, bemerkte niet, dat het hetzelve gold, dat deze leer hetzelve de levenslucht moest onttrekken, van het vrije gebruik van het verstand juist de boeijen van de kerkgeweldheerschappij heeft doen springen, en de hervorming en het protestantismus heeft geschapen. Moet men niet toestaan, dat het Jezuïtismus magtige voortschreden heeft gedaan, wanneer men van hervormden hoort, die zich zelfs philosophen (wijsgeeren)noemen: *de* philosophie(wijsbegeerte) *is eene dwaasheid voor God,* wanneer men SARTORIUs en HENGTENBERG leest ? wanneer KANNE konde zeggen : » de studie der *oude litteratuur doodt en verminkt den innerlijken mensch ?* wanneer HEINRICH STEFFENS de *vermetelheid zijns wetens zich als Christen tot verwijt rekent ?"* Luidt dat misschien ook veel anders dan de opstellingen der Jezuïten? *De Maistre* zegt ook: *wij verwil*

deren door de wetenschap, wetenschap is de hoogste graad der verwildering ! Het Jezuïtische tijdschrift: *L'apostolique* roept ook uit: *de voortschreden in kunst en wetenschap telen bij alle volkeren wulpschheid en ongeloof.* Heb ik gelijk of niet ? is er een onderscheid tusschen de hervormde wijsgeeren en de Jezuïtische schrijvers of bestaat er geen ? Ik zeg er bestaat er geen, en heb daardoor de voortschreden van het Jezuïtismus op het wetenschappelijk gebied bewezen. Ziet gij het niet, dat de Jezuïten van beide *belijdenissen* vriendschappelijk zich tot de duivelachtige vereeniging de hand toereiken, dat zij vereenigd maar het eene eindoogmerk streven, de niet

verlichting der volkeren ? En hoe ver zijn de vrome Heeren reeds vooruitgegaan op den zoo schaamteloos betreden weg ? Wat hebben zij uit de vroegere sterkten van het vrije onderzoek gemaakt? Wat zijn de *universiteiten* onder hunne bescherming geworden? In instituten heeft men de Universiteiten veranderd, waar de geest der jeugd tot het examen gedresseerd wordt, in fabrijken, waarin men zich de systhemen en beschouwingen zoo als juist staat of kerk dezelven noodig hebben naar reeds vooruit opgegeven vorm en gedaante laat bewerken. De eens zoo hoog beroemde Duitsche universiteiten zijn nu niets meer dan staatsinrigtingen, geheel zoo als alle andere instituten tot staats- of kerkelijke eindoogmerken; de professoren zijn niets anders dan beambten des staats, de studenten - niets dan Staatsbeambten-Embryonen. . De hervormde universiteiten waren sedert de hcrvor

ming afgeslotene instituten met onbeperkte leer- en studeervrijheid, zonder alle voorschriften, betrekkelijk de leerboeken, Leergangen, examinas en testimonias. Het hoogste levensdoel van deze *vrije* ligchamen was de *wetenschap* en wel zonder alle betrekking op het nut ; kortom, de universiteiten waren *Vereenigingen tot het vrije onderzoek in de hoogste aangelegenheid van het menschdom.* Dat waren zij en daarom moest het Jezuïtismus hen tot iederen prijs verdrukken, daarom streeft het ook nu nog, hen van de rest der vroegere vrijheid en heerlijkheid te berooven, want uit de universiteiten ontsproot de tweede zondenval, de hervorming, een derde was te vreezen, wanneer men niet door alle krachten deze gevaarlijke instituten ter nederdrukte. Daarom die hevige aanvallen der ultramontaansche partij tegen de universiteiten, daarom de niet minder hevigen aanvallen der piëtistische vrienden van het Jezuïtismus! Zal men ons nu gelijk geven, wanneer wij opstellen, dat ook in de school het Jezuïtismus voortschreden deed, dat het ook op het gebied der wetenschap lauweren heeft geplukt ? Zoo zien wij nu overal het Jezuïtismus in oprijzende beweging; wij zien het pestvergif steeds meer plaats grijpen in alle landen, in alle standen, bij alle belijdenissen, overal zien wij den geest van de Jezuïtenorde, ook daar, waar het zelfs nog niet in het openbaar optreedt, overal de kaarten schudden en een heilloos spel spelen met de heiligste - aangelegenheden der menschen; wij zien langzamerhand den geest der wetenschap sterven voor den pestadem dezes geestes, is de tijd genaderd of verwijderd, in welken het ledige formalisme, ondiepe dialektiek en oppervlakkige zaak des geheugens in den plaats der wetenschap treedt ? wij zien de zedelijkheid door het Jezuïtismus besneden tot eene uiterlijke welvoegelijkheid, de religie verstikt onder wangeloof, onverdraagzaamheid, fanatismus en godendienarij-achtige ceremoniedienst; wij zien de schijnheiligheid zich hoogmoedig voor het altaar nederzetten, voor hetwelk anders de vroomheid bescheiden mederknielde , trouw en geloof worden zeldzaam, de burgerlijke orde bezwijkt voor de omkoopingen en andere kunstgrepen van het Jezuïtismus, de heerschers sidderen op hunne troonen, de nacht is aan de deur en jubelende grijpt *Rome* naar den scepter over de aarde ! Zal het zóó zijn, zóó blijven, geheel zóó worden ? Zal *Rome* met behulp van haar bastaardgebroedsel, de Jezuïten, zullen ze werkelijk zegepralen, heerschen en regeren ? Neen ! en nog duizendmaal neen ! Wij laten het niet gebeuren, wij mogen het niet laten gebeuren en nog kunnen wij het beletten, maar laat ons werken zoo lang als het dag is, voor nog de nacht komt, die geen menschen maar alleen der Jezuïten vriend is, laat ons alle jezuïtische werken der duisternis aan het licht brengen , zoolang het nog dag is, laat ons niet hoogmoedig spotten over de *Jezuitenvreterij,* maar laat ons strijden, vechten en worstelen ; broeders! met alle kracht, naar het beste weten en geweten. Ten eerste, broeders ! laten. wij met ons beginnen, laat ons poort en deur voor de Jezuïten digtsluiten, laat ons hen uitwerpen, waar zij zich reeds ingenesteld hebben, want zij verdienen niets beter. Wanneer wij de Jezuïten kwijt zijn en het Jezuïtismus geen voedsel meer door hen ontvangen kan, dan laat ons ook dit vernielen en daartoe hebben wij het middel :

Onbekrompen onderwijs en leervrijheid voor de universiteiten!

Voor den geest van het licht, die dan in krachten zal winnen, moet de duistere geest van het Jezuïtismus wijken, en wij hebben eene *tweede hervorming* eenen derden zondenval, zoo als de Jezuïten zeggen bewerkt !

Alle vorsten en volkeren, die nog lust hebben om de Jezuiten te beroepen, roepe ik ten slot de woorden van den braven abbé van LAR0CHE ARNAUD toe :

«ls u aan onlusten, aan omwentelingen, aan den geheelen ondergang van uw vaderland gelegen ? Roept de Jezuïten, laat de monniken weder herleven, sticht universiteiten, bouwt prachtige collegiën voor deze koene geestelijken, veroorlooft het, dat deze drieste priesters op hunnen tegensprekenden dogmatieken toon in staatsaangelegenheden beslissen, gene heilige, door het ongeluk der volkeren en de voortgangen van den menschlijken geest noodzakelijk geworden wetten aanvallen, verdoemen, verachten. Duldt het, dat om ouderwetsche institutiën te herstellen, zij door hunne be lagchelijke schijnredenen de grondpilaren van de maatschappij en der staten omstorten, haat en tweespaltin de gemoederen strooijen en met de wapens van eene bovenmenschelijke hooge autoriteit de volkeren aanhitsen, om zich wegens meeningen, die zij zelfs niet verstaan, onder elkander te verscheuren en te verdelgen ! Wilt gij dat, zoo roept en Jezuïten in. DIXI !”